

Optimalisatie Governance Verdelen Middelen (Sportagenda 2016)

Inleiding

In de afgelopen Algemene Vergaderingen zijn achtereenvolgens de Sportagenda 2016, het Globaal Bestedingsplan 2013 en de Richtlijnen 2013 vastgesteld. De Algemene Vergadering heeft het bestuur van NOC*NSF in het verlengde hiervan opdracht gegeven om de Governance m.b.t. de verdeling van collectieve middelen te optimaliseren. Zowel de inhoud van de nieuwe Sportagenda, de wijzigingen in een aantal collectieve geldstromen als de praktijkervaring uit de afgelopen jaren maken het noodzakelijk om de taken, rollen en bevoegdheden rond de kerntaak 'Verdelen Middelen' (op onderdelen) aan te passen en te verbeteren.

Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn:

- vergroten van de transparantie, efficiency en accountability
- doorontwikkeling naar één loketfunctie voor alle collectief beschikbare middelen (Lotto, VWS, Mission)
- versterking van de inhoudelijke toetsing i.v.m. toename maatwerkfinanciering (o.a. investeringsmodel Top 10, zoals vastgelegd in de Sportagenda)

De optimalisatie richt zich, conform de verleende opdracht op:

- de aanvragen en verantwoordingen van NOC*NSF
- de onafhankelijkheid van bezwaar- en beroepsprocedures
- de rol, positie en bemensing CRGB i.r.t. de AV en Bestuur NOC*NSF
- verzwaring en aanscherping van rollen inzake de inhoudelijke én procesmatige toetsing rond aanvragen en verantwoordingen.

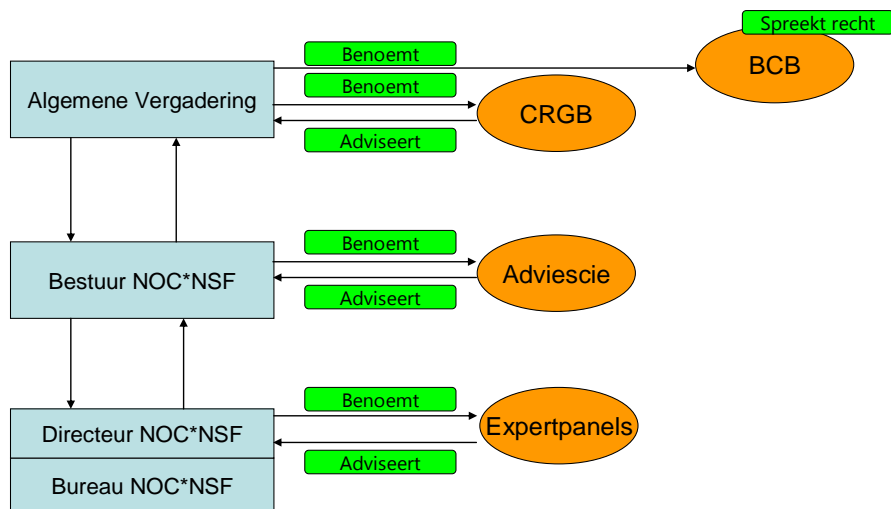
Proces tot nu toe

In de eerste helft van 2012 zijn in de Klankbordgroep en in het Ledenberaad eerste denkrichtingen gedeeld, getoetst en/of besproken. Separaat overleg heeft plaatsgevonden met VWS (in het kader van de één loketgedachte, bundeling Top-10 middelen en gewijzigd subsidiebeleid, met inhoudelijke medewerking van Ernst & Young) en een gezamenlijke bijeenkomst van de CRGB en TAC. Na de zomer hebben MT en Bestuur een integrale uitwerking opgesteld, welke achtereenvolgens besproken is in de Klankbordgroep, TAC, CRGB en het Ledenberaad van 10 oktober jl.

Concept-uitwerking

Algemeen model

De optimalisatie van de governance vindt plaats binnen het model waarmee de afgelopen jaren is gewerkt en dat op veel fronten naar behoren heeft gewerkt. In deze uitwerking wordt de beoogde toekomstige situatie beschreven, waarbij expliciet de wijzigingen t.o.v. het verleden worden benoemd. Deze wijzigingen zullen aan de AV van NOC*NSF worden voorgelegd, waarmee de nieuwe situatie voor de start van de nieuwe Sportagenda van kracht is en z.s.m. geïmplementeerd kan worden.

Algemene Vergadering (incl. CRGB en BCB)

De Algemene Vergadering stelt jaarlijks het *Globaal Bestedingsplan* en de bijbehorende *Richtlijnen* vast. Zij doet dit op basis van een voorstel van het Bestuur NOC*NSF. De AV beschikt over een eigen commissie CRGB, die de AV kan adviseren over het voorliggende bestuursvoorstel. Leden van de CRGB worden door de AV benoemd o.b.v. het CRGB-reglement.

Het vastgestelde Globaal Bestedingsplan en de Richtlijnen vormen de opdracht en tegelijkertijd het mandaat aan het Bestuur NOC*NSF om dit ten uitvoer te brengen en hierover te rapporteren.

Tegen uitvoeringsbesluiten van het Bestuur van NOC*NSF kan bezwaar worden aangetekend bij de Beroeps Commissie Bestedingsplan (BCB).

Voorgestelde optimalisaties:

- Het directe lidmaatschap van het NOC*NSF-bestuur (in de persoon van de penningmeester) in de CRGB wordt beëindigd. De CRGB zal uit haar eigen midden een voorzitter kiezen en voordragen voor benoeming in functie door de AV. Vergelijkbaar met de Financiële Commissie zal de penningmeester van NOC*NSF wel de beraadslagingen van de CRGB bijwonen, waarbij het bestuursvoorstel kan worden toegelicht en de CRGB van de juiste/gevraagde informatie kan worden voorzien.
- Door overlap in de bemensing van de CRGB met beleidsmatige adviesorganen (Klankbordoverleg, Overleg Bondsdirecteuren en Ledenberaad) kent de advisering aan het bestuur ook overlap met de advisering aan de AV. De voorzitter van de CRGB heeft, conform het CRGB-reglement, een belangrijke taak om de rolvastheid van de commissie te bewaken. Het voorstel daarbij is (zie ook vorige bullet) dat de voorzitter van de CRGB door de AV in functie wordt gekozen. Hetzelfde reglement bepaalt dat de bemensing van de commissie een representatieve afvaardiging van de achterban dient te zijn. In de profielen en kandidaatstelling van nieuwe commissieleden dient dit geborgd te zijn, waarbij uiteindelijk de AV van NOC*NSF het laatste woord heeft in de vorm van benoemingen.
- De onafhankelijke leden van de BCB worden door de AV NOC*NSF benoemd (i.p.v. bestuur NOC*NSF zoals nu is bepaald). Dit omdat NOC*NSF zelf partij kan zijn ('eiser' of 'gedaagde') en via de AV onafhankelijkheid beter is geborgd.

Formele stappen in AV 20/11:

- Aanpassing van het CRGB-reglement (inclusief naamswijziging naar Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda; CRBS), inzake participatie NOC*NSF-bestuur
- Wijziging BCB-reglement inzake benoeming door de AV
- (Her)benoeming huidige BCB-leden door de AV

Bestuur NOC*NSF (incl. TAC)

Om te komen tot één loket voor de verdeling van de collectieve middelen is het noodzakelijk dat de eindverantwoordelijkheid voor het proces van Verdelen Middelen expliciet(er) wordt ondergebracht bij het bestuur van NOC*NSF. Hiermee kan het mandaat voor Lotto-middelen (via Globaal Bestedingsplan en Richtlijnen) en het mandaat voor andere collectieve middelen (VWS/Mission via subsidietoekenningen en partnercontracten) bijeen worden gebracht. *Noot: voor het Lotto-deel heeft het bestuur het mandaat op dit moment gedelegeerd aan de TAC.*

Het bestuur van NOC*NSF vraagt het bureau NOC*NSF (via de directeur) om vanuit het Bestedingsplan en Richtlijnen een optimale beoordelingssystematiek (zowel bij aanvragen als verantwoordingen!) uit te voeren. De uitkomsten van deze beoordelingen vormen een toekennings- of vaststellingsadvies en worden ter definitieve besluitvorming door de algemeen directeur aan het bestuur van NOC*NSF voorgelegd.

Het bestuur van NOC*NSF richt een adviescommissie ('Auditcommissie Verdelen Middelen') in, die periodiek de kwaliteit van het toekennings- en/of vaststellingsadvies beoordeelt. Het betreft een (steekproefsgewijze of op specifieke onderwerpen gerichte) toets of de Richtlijnen correct zijn toegepast, voldoende inhoudelijk zijn onderbouwd en hiertoe de juiste expertise is geraadpleegd. Dit geldt zowel voor de aanvragen/verantwoordingen van sportbonden, NOC*NSF als andere begunstigers (via NOC*NSF). Als specifieke taak heeft de adviescommissie de toetsing van de Algemene Aanvraagvoorwaarden door NOC*NSF, aangezien bestuur en directie van NOC*NSF deze taak zelf niet kunnen vervullen.

De adviescommissie bestaat uit een beperkt aantal leden (3), die geen bestuurlijke of professionele functie vervullen binnen NOC*NSF, sportbonden en andere begunstigers en dus onafhankelijk opereert. De commissie rapporteert direct aan het bestuur en komt minimaal 2 keer per jaar (1x aanvraagcyclus, 1x verantwoordingscyclus) bijeen. Het bestuur kan de bevindingen/aanbevelingen meenemen in haar definitieve besluit(en) en opnemen in haar periodieke verantwoording aan de Algemene Vergadering. Wanneer het bestuur hiervan afwijkt, zal zij in haar rapportage aan de AV dit expliciet toelichten. In incidentele gevallen waarbij slagvaardigheid en flexibiliteit gewenst is (bv. in de aanloop naar de Spelen), kan het bestuur het proces richting besluitvorming aanpassen omwille van snelheid en flexibiliteit.

Individuele bonden worden door het bestuur van NOC*NSF over toekennings- en vaststellingsbesluiten geïnformeerd. Twee keer per jaar (voorjaarsvergadering: toekenningscyclus, najaarsvergadering: verantwoordingscyclus) legt het bestuur van NOC*NSF verantwoording af over de uitvoering van de kerntaak Verdelen Middelen aan de AV. Deze verantwoording bevat in ieder geval de volgende onderdelen:

- totaaloverzichten van toekenningen en vaststellingen per rubriek en per bond
- beargumentatie indien van adviezen van de Auditcommissie Verdelen Middelen wordt afgeweken
- verslag over de genomen besluiten (beschrijving van het gevolgde werkproces, aansluiting op Sportagenda)

De verantwoording kan grondslag zijn voor aanpassingsvoorstellen van het Bestedingsplan en/of Richtlijnen.

Voorgestelde optimalisaties 2013 e.v.:

- Besluitvorming voor verdeling collectieve middelen wordt integraal ondergebracht bij het bestuur NOC*NSF
- De TAC vervalt, inclusief onderliggend reglement
- Het bestuur richt een adviescommissie 'Auditcommissie Verdelen Middelen' in met een onafhankelijk profiel, gericht op procesmatige toetsing van de beoordelingscyclus. Mandaat strekt zich uit over Lotto, Mission en VWS-middelen die opgenomen zijn in het Bestedingsplan Sportagenda.
- Jaarlijkse rapportages (aan AV door Bestuur) over toekennings- en verantwoordingscyclus.

Formele stappen in AV 20/11:

- Vervallen TAC-reglement en beëindigen lidmaatschap huidige TAC-leden
- Noot: binnen de huidige statuten kan het bestuur zonder wijzigingen een bestuursadviescommissie instellen, reglementeren en leden hiervoor benoemen. Dit vereist geen separaat AV-besluit.*

Bureau NOC*NSF (incl. expertpanels)

Het bureau van NOC*NSF is onder leiding van de algemeen directeur in opdracht van het bestuur NOC*NSF verantwoordelijk om de aanvragen en verantwoordingen van sportbonden te toetsen, te beoordelen en van daaruit met een gedegen onderbouwd toekennings- of vaststellingsadvies te komen. In veel gevallen beschikt het bureau van NOC*NSF over de juiste en onafhankelijke expertise om binnen de vastgestelde Richtlijnen tot een toekennings- of vaststellingsvoorstel te komen. In een aantal gevallen, vooral waar het gaat om *maatwerkbudgetten*, is het wenselijk om specifieke inhoudelijke expertise (onafhankelijk en/of van bonden) in te schakelen. Dit betreft dan ook de belangrijkste optimalisatie t.o.v. de huidige situatie. Expertpanels rapporteren aan de Algemeen Directeur. Wanneer wordt afgeweken van de adviezen van een expertpanel, wordt hiervan expliciet melding gemaakt in het advies (=voorstel t.b.v. besluitvorming) aan het bestuur.

Expertpanels zijn gewenst in de beoordeling van aanvragen en verantwoordingen binnen:

- De aanvragen van NOC*NSF
- Maatwerkfinanciering Top-10
- Maatwerkfinanciering Organisatie-ontwikkeling
- Maatwerkfinanciering Sportparticipatie (o.a Veilig Sportklimaat)

Deze expertpanels maken onderdeel uit van de beoordelingscyclus en vallen daarmee onder de directe verantwoordelijkheid van de algemeen directeur (benoeming, rapportage, etc). De volgende expertpanels zouden kunnen worden gecreëerd, waarbij in een aantal gevallen bestaande organen deze rol 'formeel' kunnen invullen:

Aanvragen NOC*NSF

NOC*NSF kan uiteraard haar eigen aanvraag niet beoordelen. Belangrijke rol is weggelegd voor de Algemene Vergadering, die jaarplan/begroting en jaarverslag/jaarrekening vaststelt. Additioneel resteren er nog 2 specifieke toetsen waaraan (ook) NOC*NSF dient te voldoen:

1. Toetsing Algemene Aanvraagvoorwaarden: het voorstel is om deze toets onder te brengen bij de Auditcommissie Verdelen Middelen, die hierover de Bestuur (en via de Bestuursrapportage de AV) adviseert/rapporteert.
2. Inhoudelijke toetsing Maatwerkbudgetten NOC*NSF (m.n. Collectieve projecten): het voorstel is om deze expertisetoets te laten doen door de Klankbordgroep

Maatwerkfinanciering Top-10

Deze inhoudstoets is cruciaal en in de Sportagenda 2016 expliciet benoemd (Raad van Toezicht genoemd). Het maatwerkbudget Top-10 is omvangrijk, de belangen zijn groot en er is zowel sprake van verdeling naar collectieve faciliteiten (NOC*NSF, CTO's) als bondsprogramma's. Een expertpanel met zowel betrokkenheid van bonden, inhoudsexperts als onafhankelijke kijk is gewenst. Voorstel is een panel van 5 deskundigen: 1 onafhankelijke voorzitter, 2 bondsdirecteuren, 1 coach (met ruggespraak NL Coach) en 1 atleet (met ruggespraak Atletencommissie).

Maatwerkfinanciering Organisatie-ontwikkeling

Geopteerd wordt voor een onafhankelijke voorzitter (organisatie-deskundige) en 2 bondsfunctionarissen.

Maatwerkfinanciering Sportparticipatie

Belangrijk onderdeel betreft Veilig Sportklimaat, maar binnen rubriek 1 wordt ook (breder) de kwaliteit van sportparticipatie-plannen van bonden beoordeeld. Inhoudelijke toetsing hiervan is ook gewenst. Het expertpanel bestaat uit 1 onafhankelijke voorzitter en 4 sportparticipatie-experts uit bonden en/of andere sport(gerelateerde) organisaties.

Formele stappen in AV 20/11:

Geen. Bovenstaande stappen maken onderdeel van de werkprocessen binnen het Bureau NOC*NSF. Waar nodig worden de (beschrijvingen van de operationele) werkprocessen o.b.v. de voorgestelde wijzigingen geactualiseerd.